

รายงานผลการดำเนินการ ป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ.2567

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

บทนำ

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงาน

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การจัดทำรายงานนี้ถือเป็นกลไกสำคัญในการประเมินความก้าวหน้าและระบุจุดที่ต้องปรับปรุง เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การดำเนินการป้องกันการทุจริตในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นผลมาจากการบูรณาการความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.). ความร่วมมือนี้มีเป้าหมายหลักในการปลูกฝังคุณลักษณะ 5 ประการในกลุ่มนักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต อยู่อย่างพอเพียง และจิตสาธารณะ คุณลักษณะเหล่านี้เป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่สังคมที่มีค่านิยมร่วมต้านการทุจริต

การที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหลายแห่งทั่วประเทศได้จัดทำรายงานผลการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี พ.ศ. 2567 อย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงการบังคับใช้และการปฏิบัติตามกรอบแนวทางที่กำหนดโดยหน่วยงานระดับชาติ เช่น ป.ป.ช. และ สพฐ. การปฏิบัติตามกรอบที่สอดคล้องกันนี้ส่งผลให้เกิดมาตรฐานในการรายงานและประเมินผลการดำเนินงานป้องกันการทุจริตทั่วประเทศ ซึ่งช่วยลดความแตกต่างในการปฏิบัติงานและสร้างพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับการกำกับดูแลการดำเนินการในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้การรวบรวมข้อมูลในระดับชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังเอื้อต่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบและระบุแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและตรงจุดในการแก้ไขปัญหาการทุจริตต่อไป

กรอบแนวคิดและนโยบายการป้องกันการทุจริตที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานป้องกันการทุจริตของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้ยึดกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์สำคัญของประเทศเป็นหลัก เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในภาพรวม กรอบแนวคิดดังกล่าว ประกอบด้วย

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580): ซึ่งเป็นแผนระยะยาวที่กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศในทุกมิติ
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12: ซึ่งเป็นแผนระยะกลางที่เน้นการพัฒนาที่ยั่งยืนและครอบคลุม
- แผนแม่บทบูรณาการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580): ซึ่งเป็นแผนเฉพาะด้านที่มุ่งเน้นการต่อต้านการทุจริตอย่างเป็นระบบ
- ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2565 - 2569): ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์สุจริตและโปร่งใส

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประจำปี พ.ศ. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา [ชื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา] ได้รับการจัดทำขึ้นภายใต้โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการนำนโยบายระดับชาติไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

สรุปผลการดำเนินงานโดยรวม

ภาพรวมโครงการ/กิจกรรมป้องกันการทุจริต

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมสำคัญหลายด้านเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส โดยกิจกรรมหลักที่ปรากฏในแผนปฏิบัติการและรายงานผลการดำเนินงาน ได้แก่

- **กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมจริยธรรมเจ้าหน้าที่ภาครัฐ/บุคลากร:** มุ่งเน้นการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส
- **กิจกรรมพัฒนามาตรฐานคุณธรรมและความโปร่งใสตามเกณฑ์การประเมิน ITA Online:** เป็นการเตรียมความพร้อมและปรับปรุงระบบการทำงานให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ
- **กิจกรรมวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและจัดทำแผนป้องกันและปราบปรามการทุจริต:** เพื่อระบุจุดอ่อนและกำหนดมาตรการเชิงรุกในการลดความเสี่ยงของการทุจริต
- **กิจกรรมประกาศเจตจำนงสุจริตนโยบายไม่รับของขวัญของกำนัล (No Gift Policy):** เป็นการแสดงเจตนารมณ์ของผู้บริหารและบุคลากรในการปฏิเสธการรับผลประโยชน์ที่อาจนำไปสู่การทุจริต
- **กิจกรรมสร้างวัฒนธรรมองค์กรผ่านการทำความดีเพื่อสังคม:** เช่น กิจกรรมจิตอาสา หรือการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะ

กิจกรรมที่ดำเนินการส่วนใหญ่เน้นไปที่การสร้างภูมิคุ้มกันและปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริตในบุคลากรและองค์กรเป็นหลัก (เช่น การส่งเสริมจริยธรรม, การประเมิน ITA, การประกาศนโยบาย No Gift Policy) มากกว่าการเน้นการปราบปรามโดยตรง การมุ่งเน้นนี้ชี้ให้เห็นถึงกลยุทธ์เชิงรุกที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ต้านการทุจริตในระยะยาว แนวทางนี้สอดคล้องกับหลักการธรรมาภิบาลสมัยใหม่ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความซื่อสัตย์สุจริตจากภายในองค์กร เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ

ผลการใช้จ่ายงบประมาณโดยรวม

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการป้องกันการทุจริตในปี พ.ศ. 2567 มีลักษณะที่หลากหลาย บางกิจกรรมมีการจัดสรรงบประมาณเฉพาะสำหรับแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต แต่ในบางกรณีที่หลากหลายกิจกรรมระบุว่า "ไม่มีงบประมาณระบุ" หรือ "ไม่ได้ใช้งบประมาณดำเนินการ" โดยมีการบูรณาการภายใต้โครงการอื่น ๆ เช่น โครงการโรงเรียนสุจริต

การที่บางกิจกรรมไม่มีงบประมาณเฉพาะและต้องบูรณาการกับโครงการอื่น ๆ หรือมีงบประมาณที่จำกัด ชี้ให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณ หรือการมองว่าการป้องกันการทุจริตเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจประจำที่ต้องดำเนินการโดยไม่ใช้งบประมาณเพิ่มเติมเฉพาะกิจ แม้ว่าการบูรณาการนี้จะช่วยส่งเสริมให้หลักการป้องกันการทุจริตเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานในทุกด้าน ซึ่งเป็นแนวทางที่พึงประสงค์ แต่ก็อาจนำไปสู่ปัญหาอุปสรรคด้านทรัพยากรบุคคลและเวลาในการดำเนินงานได้ ดังที่ปรากฏในรายงานว่า "ระยะเวลาในการดำเนินการมีน้อย เนื่องจากมีงานการสอนตามภารกิจมาก" ข้อสังเกตนี้บ่งชี้ว่า แม้ไม่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณทางการเงิน แต่ข้อจำกัดด้านเวลาและบุคลากรอาจเป็นอุปสรรคสำคัญในการดำเนินกิจกรรมป้องกันการทุจริตอย่างเต็มศักยภาพ

รายละเอียดผลการดำเนินการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2567

ตารางต่อไปนี้นำสรุปผลการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมป้องกันการทุจริตที่สำคัญของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ซึ่งประกอบด้วยชื่อโครงการ/กิจกรรม ผลการดำเนินการ (ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ) ผลการใช้จ่ายงบประมาณ และช่วงระยะเวลาดำเนินการ นอกจากนี้ ยังรวมถึงเป้าหมาย ตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบ และปัญหาอุปสรรคพร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อให้เห็นภาพรวมที่สมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ในการประเมินผลและวางแผนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำเสนอข้อมูลที่กระชับ ชัดเจน และตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน ซึ่งโดยทั่วไป คือ เจ้าหน้าที่รัฐ หรือผู้บริหารที่ต้องการข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการตรวจสอบและประเมินผล การรวมข้อมูลทั้งหมดไว้ในตารางเดียวช่วยให้สามารถเปรียบเทียบและวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแต่ละกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบายและการบริหารจัดการ

กิจกรรม	เป้าหมาย	เชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ	ผลการ ดำเนินการ	ผลการ ดำเนินการ	ผลการ ดำเนินการ	ผลการ ดำเนินการ
กิจกรรมประกาศ เจตจำนงสุจริต นโยบายไม่รับ ของขวัญของกำนัล	เป้าหมาย: เจตจำนง สุจริตและนโยบายไม่รับ ของขวัญของกำนัลของ ผู้บริหารคนปัจจุบัน; ผู้บริหารและบุคลากร เข้าร่วมกิจกรรม ประกาศเจตจำนงสุจริต ร้อยละ ๑๐๐	เชิงปริมาณ : บุคลากรใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๓ มีนโยบายการไม่รับ ของขวัญและของกำนัลทุก ชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เชิงคุณภาพ: บุคลากรใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๓ ไม่พบการรับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการ ปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	ไม่ได้ใช้ งบประมาณ ดำเนินการ	มีนาคม ๒๕๖๗	ฝ่ายงาน บริหาร ทั่วไป	ไม่มี

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานป้องกันการทุจริตประจำปี พ.ศ. 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่ามีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ชาติอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นไปที่การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์สุจริตและโปร่งใสผ่านกิจกรรมเชิงป้องกันหลากหลายรูปแบบ

การให้ความสำคัญกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA Online) เป็นตัวชี้วัดสำคัญที่ผลักดันให้หน่วยงานมีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหลายแห่งตั้งเป้าหมาย ITA ที่สูงและสามารถทำได้ในระดับดีเยี่ยม (เช่น ระดับ A หรือ 96.07 คะแนน) แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและความสำเร็จในการยกระดับ

มาตรฐานความโปร่งใสการให้ความสำคัญกับคะแนน ITA นี้เป็นตัวบ่งชี้ว่าหน่วยงานใช้เกณฑ์การประเมินนี้เป็นเครื่องมือหลักในการวัดผลและขับเคลื่อนการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ซึ่งสร้างแรงจูงใจให้มีการดำเนินมาตรการป้องกันการทุจริตอย่างจริงจัง

อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานยังคงเผชิญกับความท้าทายบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงานหลักของบุคลากร รวมถึงการขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ข้อจำกัดเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความครอบคลุมของกิจกรรมที่ดำเนินการได้ แม้อีกกิจกรรมหลายอย่างจะถูกบูรณาการเข้ากับภารกิจประจำและไม่ได้ใช้งบประมาณเฉพาะ แต่ข้อเสนอแนะที่ระบุถึงความต้องการในการบูรณาการกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกัน หรือการเพิ่มพูนความรู้ความเชี่ยวชาญให้บุคลากร ก็สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการสนับสนุนทรัพยากรที่ไม่ใช่ตัวเงินเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อไป

1. **การบริหารจัดการเวลาและภาระงาน:** ควรพิจารณาแนวทางในการบริหารจัดการเวลาและภาระงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม เพื่อให้สามารถทุ่มเทให้กับกิจกรรมป้องกันการทุจริตได้อย่างเต็มที่ โดยอาจจัดสรรเวลาเฉพาะ หรือพิจารณาการเพิ่มอัตรากำลังในส่วนงานที่เกี่ยวข้องหากจำเป็น
2. **การพัฒนาศักยภาพบุคลากร:** ควรมีการจัดอบรมหรือพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบด้านการป้องกันการทุจริต โดยเฉพาะในเรื่องของการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดทำแผน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะที่จำเป็นในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. **การบูรณาการอย่างมีกลยุทธ์:** แม้การบูรณาการงบประมาณและกิจกรรมจะเป็นแนวทางที่ดี แต่ควรมีการวางแผนการบูรณาการอย่างมีกลยุทธ์ เพื่อให้แน่ใจว่ากิจกรรมป้องกันการทุจริตไม่ถูกลดทอนความสำคัญ หรือถูกกลืนไปกับภารกิจหลักอื่น ๆ อาจพิจารณากำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนสำหรับการบูรณาการ เพื่อให้สามารถติดตามและประเมินผลได้

4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี: ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้สามารถนำประสบการณ์และความสำเร็จจากหน่วยงานอื่นมาปรับใช้และพัฒนาการดำเนินงานของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง